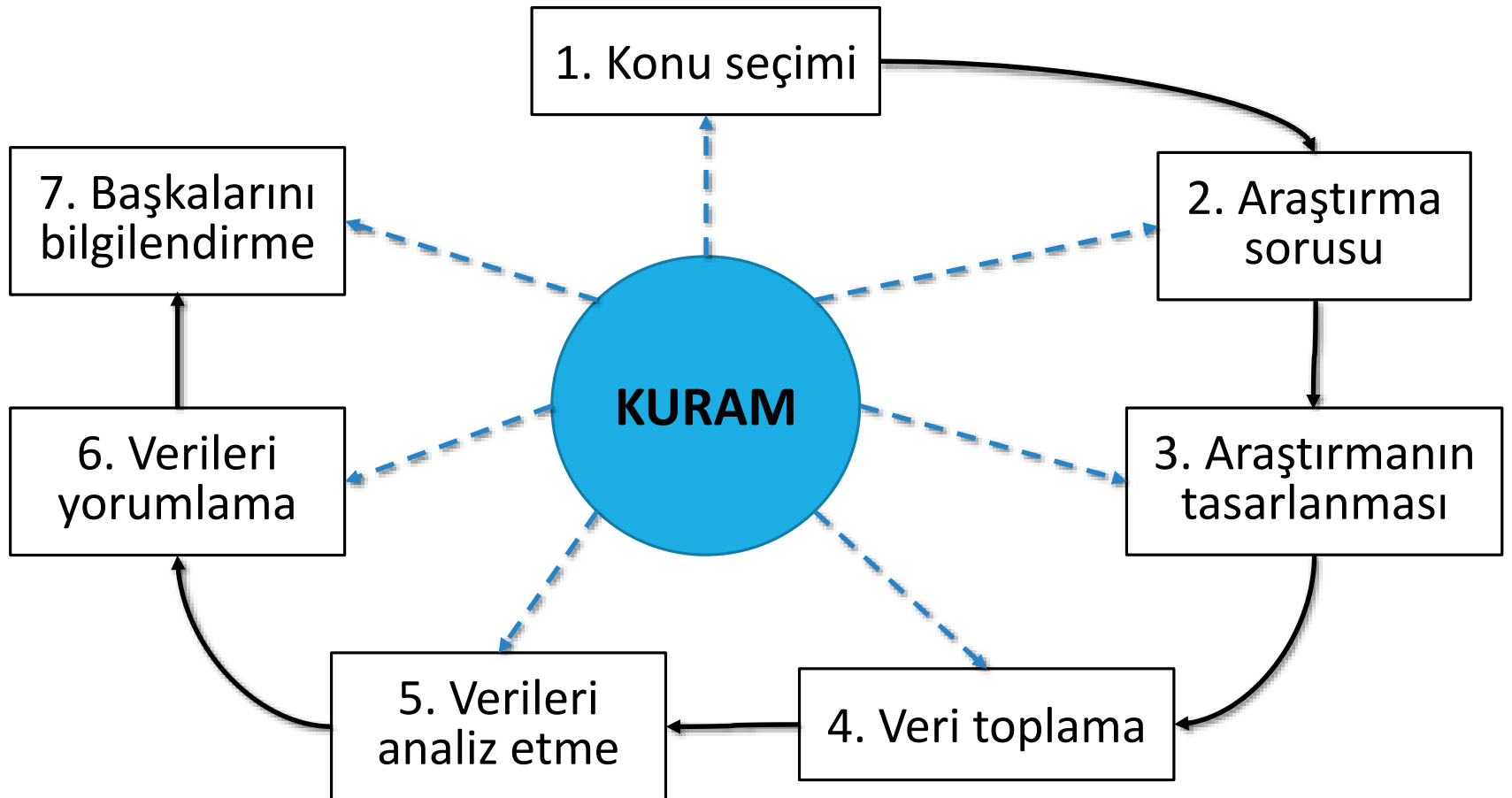

Örneklem Seçme Mantığı

BBY606 Araştırma Yöntemleri
Güleda Doğan

Hangi aşamada örneklem seçilir?

7 Haziran	AKP 40,66	CHP 25,13	MHP 16,45	HDP 12,96	45.121.773
1 Kasım	AKP 49,5	CHP 25,3	MHP 12,03	HDP 10,56	47.239.370

Tarih	Firma	AKP	CHP	MHP	HDP	Örneklem
24–29 Ekim	Andy-AR	43,7	27,1	14,0	13,0	2.400
24–25 Ekim	KONDA	41,7	27,9	14,2	13,8	3.574
24–25 Ekim	A&G	47,2	25,3	13,5	12,2	4.536
16–20 Ekim	AKAM	40,45	28,22	14,33	14,17	24.540
10–16 Ekim	Perspektif	42,3	27,6	14,7	12,8	1.255
27 Ağustos–13 Eylül	ANAR-Denge- GENAR-Pollmark	44,2	25,4	14,0	12,5	157.907
2–15 Eylül	Kurd-Tek	38,48	26,66	17,52	14,59	5.348

ANDY-AR 1 KASIM SEÇİM TAHMİNİ

Araştırma, Türkiye'nin 18 yaş üstü yetişkin nüfusunu temsil edecek deneklerin (yurt içi seçmenlerin) saha çalışmasının yapıldığı günlerdeki siyasal eğilimlerini yansıtmaktadır.

Araştırma bulgularının hata payı, yüzde 95 güven aralığında +/- 1,8, yüzde 99 güven aralığında yüzde +/- 2,4'tür.

Örneklem, ADNKS (Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi) verilerine dayalı mahalle ve köylerin nüfus büyüklükleri ve eğitim seviyeleri verileri ile Genel Seçim mahalle ve köy sonuçları katmanlandırılarak hazırlanmıştır. Yerleşim yerleri önce kır/kent/metropol olarak ayrıştırılmış ve 12 bölge esas alınarak örneklem tespit edilmiştir.

Araştırma, 32 ilin merkez dahil 139 ilçesine bağlı 200 mahalle ve köyünde 3574 kişiyle **hanelerinde yüz yüze görüşülerek** gerçekleştirilmiştir. Her bir mahallede gerçekleştirilen 18 anket için yaş ve cinsiyet kotası uygulanmıştır.

Araştırma kapsamında gidilen iller: Adana, Amasya, Ankara, Antalya, Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kars, Kayseri, Kocaeli, Konya, Kütahya, Malatya, Mardin, Mersin, Samsun, Sivas, Şanlıurfa, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Uşak, Van

1 Kasım	AKP 49,5	CHP 25,3	MHP 12,03	HDP 10,56	47.239.370
----------------	---------------------	---------------------	----------------------	----------------------	-------------------

SEÇMEN SAYISI

7 Haziran seçiminde, yurtiçinde 53 milyon 765 bin 231, yurtdışında ise 2 milyon 867 bin 658 seçmen bulunuyordu.

YSK, 11 Eylül itibarıyla seçmen sayılarını yurtiçinde 54 milyon 75 bin 851, yurtdışında 2 milyon 895 bin 885 olarak açıkladı. Yurtiçi seçmen sayısı 7 Haziran seçiminden bu yana 310 bin 620 kişi, yurtdışı seçmen sayısı ise 28 bin 227 kişi arttı.

Örneklem oranı = Örneklem / Evren

Örneklem arası = Evren / Örneklem

Örneklem çerçevesi

- Evrendeki deneklerin listesi
- Örneklem, örneklem çerçevesinden belirli örnekleme yöntemleri kullanılarak seçilir.
- Seçimler için seçmen listesi
- HÜ lisans öğrencileri içerisinde seçilecek örneklem için HÜ lisans öğrencileri listesi
- HÜ BBY öğrencileri içerisinde seçilecek bir örneklem için bölüm öğrenci listesi
- Her zaman böyle bir liste mümkün olmaz

Sokak röportajları

- Kelime-i Şهادeti Biliyor musunuz?
- Hiç Dayak Yediniz mi?
- TEOG Nedir?
- Hesabınıza yanlışlıkla 100 bin TL yatsa ne yaparsınız?

Gözlem birimi, Analiz birimi

Hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı, Türkiye, 2002-2014

Distribution of household consumption expenditures, Turkey, 2002-2014

Harcama türleri Types of expenditure	2014 ⁽²⁾
Toplam - Total	100.0
Gıda ve alkolsüz içecekler Food and non-alcoholic beverages	19.7
Alkollü içecekler, sigara ve tütün Alcoholic beverages, cigarette and tobacco	4.2
Giyim ve ayakkabı Clothing and footwear	5.1
Konut ve kira Housing and rent	24.8
Mobilya, ev aletleri ve ev bakım hizmetleri Furniture, household appliances and home care services	6.8
Sağlık Health	2.1

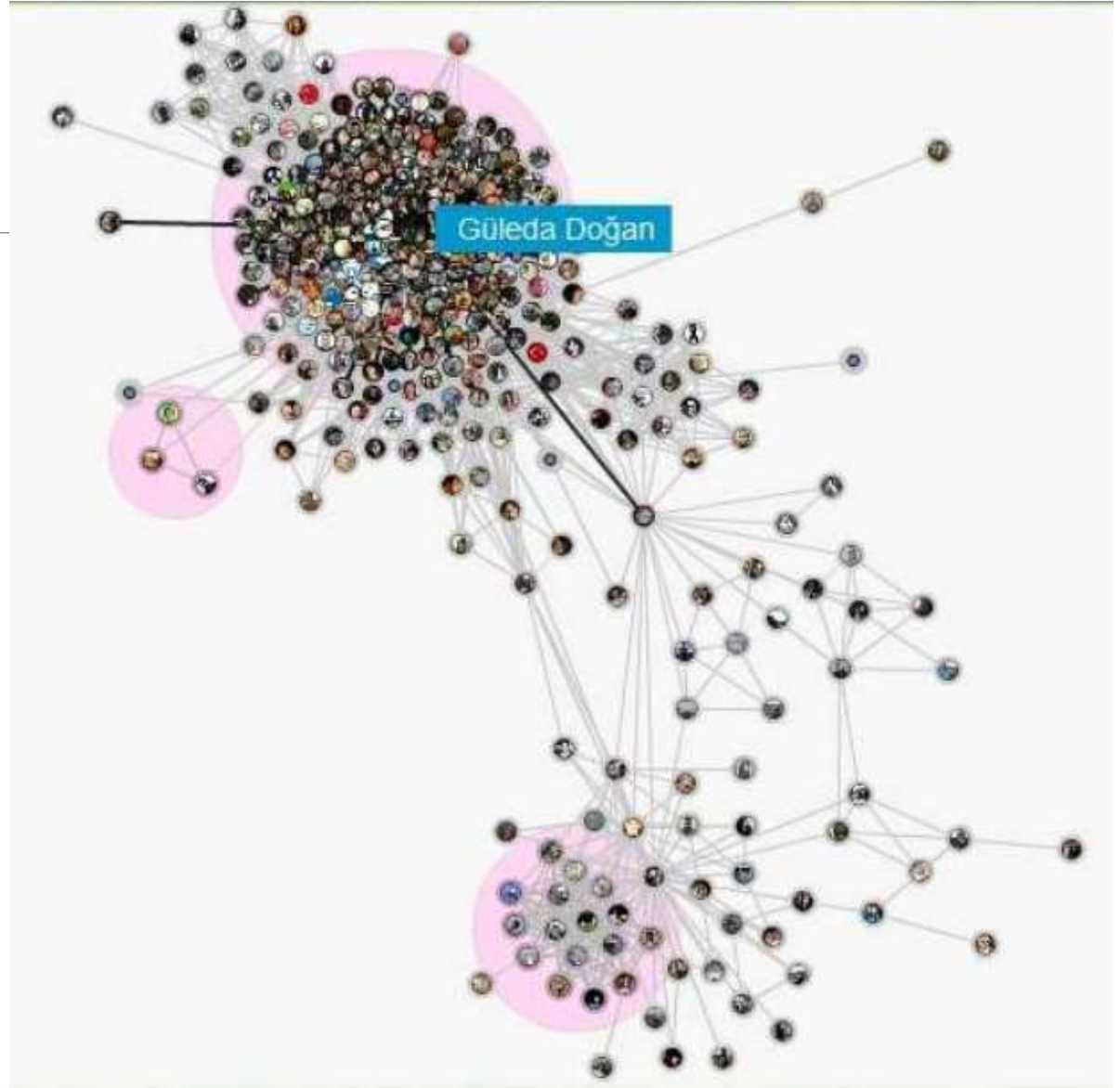
Kota örneklemesi

- Türkiye'deki 200 üniversiteyi temsil edecek 20 üniversite seçmek istiyorsunuz
 - ✓ Nasıl seçersiniz?
 - ✓ Hangi değişkenleri dikkate almak gerekir?
 - ✓ Bölge
 - ✓ Kuruluş yılı
 - ✓ Devlet, özel (statü)

Kuruluş Yılı	1989 ve öncesi		1990-1999		2000-2009		
Statü	Devlet	Özel	Devlet	Özel	Devlet	Özel	Toplam
Akdeniz Bölgesi	2	0	4	1	3	0	10
Doğu Anadolu Bölgesi	4	0	1	0	9	0	14
Ege Bölgesi	2	0	7	0	1	3	14
Güney Doğu Anadolu Bölgesi	2	0	1	0	4	1	8
İç Anadolu Bölgesi	9	1	2	4	7	3	26
Karadeniz Bölgesi	2	0	3	0	11	0	16
Marmara Bölgesi	9	0	5	14	5	7	40
Toplam	30	1	23	19	40	15	128

Kuruluş Yılı	1989 ve öncesi		1990-1999		2000-2009		
Statü	Devlet	Özel	Devlet	Özel	Devlet	Özel	Toplam
Akdeniz Bölgesi			1				1
Doğu Anadolu Bölgesi					1		1
Ege Bölgesi			1				1
Güney Doğu Anadolu Bölgesi					1		1
İç Anadolu Bölgesi	1			1	1		3
Karadeniz Bölgesi					1		1
Marmara Bölgesi	1		1	1	1	1	5
Toplam	2	0	3	2	5	1	13

Kartopu örnekleme

Sistemarik örneklemek

Çalışmanın evrenini SCImago Dergi Sıralaması (SCImago Journal Rank – SJR)¹ web sayfasından 18 Eylül 2014 tarihinde indirilen 2013 yılı Scopus dergi listesi oluşturmaktadır. SJR’de listelenen dergilerin %71’i dört ülkeye aittir (Amerika Birleřik Devletleri, Birleřik Krallık, Hollanda ve Almanya) ve bu dört ülkeden her birinin SJR’de listelenen dergi sayıları 1000’in üzerindedir. Örneklemden elde edilen sonuçların %71 oranında en fazla dergi sayısına sahip dört ülkeye ilişkin sonuçlar olmasını önlemek amacıyla söz konusu dört ülkeye ait dergiler çalışmanın kapsamı dışında bırakılmıştır. Bunun yanı sıra, Scopus veri tabanında yer alan dergi sayıları 100’den az olan 75 ülkenin toplam dergi sayısı ise Scopus’ta dizinlenen dergi sayısının yalnızca %6’sına karşılık gelmektedir. Dergi sayıları çok az olan 75 ülkeye ait dergiler, çalışmanın örnekleme oranı dikkate alındığında örneklemde evreni temsil etme anlamında neredeyse hiç etkileri olmayacağı dşnesiyle çalışmanın kapsamı dışında bırakılmıştır. Sonuç olarak, örneklem çerçevesinde 23 ülkeden 6151 dergi yer almış ve bunlar arasından 203 dergi 1:30’luk bir örnekleme oranı ile sistemarik örnekleme yöntemi kullanılarak çalışmanın örneklemine seçilmiştir. rneklemde 23 lkenin Scopus veri tabanında yer alan dergi sayıları oranında temsil edilmesi sağlanmıştır. rneklemdeki dergilerin 23 ülkeye göre dağılımı şekil 1’de gösterilmektedir.

Tabakalı örnekleme

- Seçim anketleri
- Tabakalar
 - ✓ Bölgeler
 - ✓ İller
 - ✓ İlçeler

Tüm tabakalar örnekleme temsil edilmeli !

Küme örneklemesi

- Tabakalar içinden de seçim yapılır !
- Seçim anketleri için hangisi uygulanmış olabilir?

Örneklem

"Türkiye Okuma Kültürü Haritası Projesi" kapsamında Türkiye'yi temsil niteliği olan 26 ilde 6212 kişi ile görüşülmüştür.

Araştırma; Türkiye İstatistik Kurumu'nun NUTS2 düzeyinden seçilen Adana, Ağrı, Ankara, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bursa, Erzurum, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Kocaeli, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Samsun, Şanlıurfa, Tekirdağ, Trabzon, Van ve Zonguldak illerinden 6212 kişi ile gerçekleştirilmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'nin Adrese Dayalı Kayıt Sistemi (ADNKS) esas alınarak belirlenen örneklem için her coğrafi bölgeden il seçimi yapılmıştır. İllerin belirlenmesinde, benzer nitelikli illerin seçimi yerine, farklı sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel gelişmişlik düzeyindeki iller tercih edilmiştir. Seçilen örneklem kır ve kent dağılımı bakımından örneklem evrenini yani Türkiye'yi temsil etmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun belirlediği NUTS2 düzeyinden seçilen illerle yapılan bu araştırma 0,95 güvenlilik sınırı içinde olup, hata payı oranı +/- %1,23'tür.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Örneklem Seçme Mantığı

BBY606 Araştırma Yöntemleri
Güleda Doğan